

Dodano: 2009-05-17 13:11

Gratulerer med dagen!

Kategoria: nasze miasto | felietony

Mówią dziś sobie wszyscy Norwegowie. Wczoraj takie życzenia złożył gościom pikniku w Binowie Ambasador Norwegii w Polsce J.E. Enok Nygaard.

J.E. Ambasador Królestwa Norwegii w Polsce, Enok Nygaard, Binowo 16 maja. Fot. M. Kowalczyk

Zdaje się, że wyjątkowo mało wiemy o tym kraju, z którym łączy nas o wiele więcej, niż się nam wydaje.

Wiemy, że mają dużo pieniędzy – bo, jak sami przyznają, „wygrali los na loterii” – odkryli złoża ropy i gazu na Morzu Północnym i Norweskim. W Szczecinie znamy „kwartały norweskie” – restauracja

historycznych miejsc jest obok wsparcia służby zdrowia, ochrony środowiska i inwestycji w energię odnawialne głównym celem finansowania tzw. norweskich programów finansowych. A to i tak niewiele przy pomocy, którą rząd norweski udziela krajom rozwijającym się, głównie w Afryce – na ten cel przeznaczają się 1 proc. dochodu narodowego Norwegii.

Wiemy, że są w Szczecinie Norwegowie – studjujący głównie na PAM. Nie wiemy już jednak może, że Szczecin to największe skupisko studentów z Norwegii w całej Polsce – 285 z 1300 osób.

Każdy niemal Polak widział centrum norweskiej stolicy, Oslo, tyle że mało który o tym wie – chodzi bowiem o tło słynnego „Krzyku” Edvarda Muncha, który kojarzymy raczej z amerykańskim filmem grozy.

Co nas łączy?

Można dopatrywać się podobieństw w historii – jak choćby utrata suwerenności na rzecz krajów sąsiednich. 17 maja 1814 r. Norwegowie przyjęli konstytucję, która miała dać podstawy nowemu, suwerennemu norweskiemu państwu. Okazała się jednak – i tu dostrzec można podobieństwo z losami Rzeczypospolitej – tej suwerenności łabędzim śpiewem. Uchwalenie konstytucji miało miejsce – jak naszej – w maju. Kraj oswobodził się z unii ze Szwecją dopiero w 1905 r., gdy narodziło się współczesne Królestwo Norwegii. Na pamiątkę tego dnia drugie z ważnych świąt narodowych Norwegii obchodzone jest – jak i nasze Święto Niepodległości – w listopadzie.

Z taką historią mają też Norwegowie podobną jak my trudność z jednoznaczną oceną jej uczestników. Parada w Dniu Konstytucji idzie przez Oslo głównym deptakiem – ulicą Karola Jana. A przecież to ten właśnie szwedzki król, a wcześniejszy marszałek Napoleona, tę konstytucję zdeptał, ruch wolnościowy stłumił i norweską suwerenność ograniczył. To więc tak, jakbyśmy my 3 maja szli w pochodzie ulicą carycy Katarzyny II... Przed zmianą nazwy ulicy Norwegów powstrzymuje głównie przyzwyczajenie. Bo przecież główny deptak stolicy nazywa się tak „od zawsze”.

Dziś Norwegowie coraz chętniej odwiedzają Polskę, Polacy są zaś od dwóch lat trzecią mniejszością narodową w Norwegii. Miejsce to jest o tyle istotniejsze, że przed nami są tylko inni Skandynawowie: Duńczycy i Szwedzi. I to Polsce właśnie – jak zdradza konsul honorowy Norwegii w Szczecinie, Pan Jan Antoni Kubiak – ma przypaść honor, a za nim i środki, oficjalnego promowania Norwegii we wschodniej części Europy.

Wygląda to na zapowiedź ciekawej przygody. W piątek urzędujący od stycznia ambasador Królestwa Norwegii w Polsce, J.E. Enok Nygaard złożył kurtuazyjne wizyty wojewodzie zachodniopomorskiemu oraz marszałkowi województwa, w sobotę zaś na pikniku w Binowo Golf Park ugościł przyjaciół swojego kraju. Witają ich słowami powtarzanymi w Norwegii w dniu 17 maja – *Gratulerer med dagen*. – Dostownie są to „gratulacje w tym (szczególnym) dniu” – w dniu urodzin, najczęściej. Są jednak i inne szczególne dni, a takim właśnie jest dla wszystkich Norwegów dzień 17 maja.

Dzisiaj z norweskich szkół ruszają pochody uczniów, które łącząc się utworzą wspólną paradę. Najbardziej spektakularnie wygląda to w Oslo, gdzie deptakiem Karola Jana pochód zmierza w kierunku pałacu królewskiego. W tej radości ze „wspólnych urodzin” upatrywać możemy wskazówki, jak sami możemy celebrować takie święta, jak 11 listopada czy 3 maja. I wydaje się, że nasz radosny Dzień Flagi RP, 2 maja, jest krokiem w tym właśnie kierunku.

Promiennego 17 maja – en strålende 17. mai,

mborun@stetinum.pl

Jak wygląda pochód w dniu 17 maja, można zobaczyć tutaj:

<http://www.visitnorway.com/en/Films/Film-from-the-national-day-celebrations-in-Norway>.